1

Un bărbat pe nume Ove cumpără un calculator care nu e calculator

Ove are cincizeci și nouă de ani. Conduce un Saab. E genul de om care, dacă nu te place, te-arată cu degetul, uite-așa, de parc-ai fi vreun hoț. Da, arătătorul lui Ove e ca lanterna polițistului la rondul de noapte. Ove e într-un magazin dintr-acelea în care oamenii care conduc mașini japoneze intră să-și cumpere cabluri albe. Îl studiază îndelung pe vânzător, înainte să-i fluture pe dinaintea ochilor o cutie de carton de mărime medie.

— Hm, ăsta-i un aiped din ăla? vrea Ove să știe.

Vânzătorul, un tânăr cu un indice de masă corporală minuscul, pare încurcat. Și e limpede că încearcă din răsputeri să se abțină să nu-i smulgă cutia lui Ove din mâini.

— Da, exact. Un iPad. Dar v-aș ruga să nu mai scuturați cutia...

Ove se uită la cutie de parcă ar fi fost cât se poate de suspectă. De parcă ambalajul ar fi condus o Vespa, ar fi purtat pantaloni de trening, i s-ar fi adresat lui Ove cu „amice“ și ar fi încercat să-i vândă un ceas.

— Aha. Și carevasăzică-i un calculator, da?

Vânzătorul încuviințează. Apoi devine nesigur și dă repede din cap că nu:

— Ăăă... nu, ăăă... adică e un iPad. Unii îi zic „tabletă“, alții îi zic „placă de surf“... Se poate spune că-i mai multe lucruri...

Ove se uită la vânzător de parcă ar fi vorbit în păsărească:

— Aha...

Vânzătorul încuviințează din nou, șovăielnic:

— Da...

Ove agită din nou cutia din carton:

— Și, zici că-i bună chestia asta?

Vânzătorul se scarpină în cap încurcat:

— Da. Adică... ăăă, ce vreți să spuneți?

Ove oftează și repetă rar, articulând cuvintele de parcă adevărata problemă în discuția asta ar fi fost că vânzătorul era oleacă tare de urechi:

— E. BUNĂ. CHESTIA. ASTA? E bun calculatoru' ăsta?

Vânzătorul își scarpină bărbia:

— Păi... da, e foarte bun... ăăă, da' depinde ce fel de computer vă trebuie.

Ove îi aruncă o privire cruntă:

— Un calculator îmi trebuie. Un calculator ca toate calculatoarele.

Preț de-o clipă se lasă tăcerea între cei doi. Apoi vânzătorul își drege vocea:

— Da, bine, doar că ăsta nu-i un computer obișnuit. Poate că ați dori mai degrabă un...

Vânzătorul amuțește, căutând un cuvânt pe care bărbatul din fața sa l-ar putea înțelege. Își drege din nou vocea și continuă:

— ...un laptop?

Ove dă frenetic din cap că nu și se apleacă amenințător peste tejghea:

— Nu, fir-ar să FIE! Vreau un calculator.

Vânzătorul dă din cap înțelegător:

— Laptopul e un calculator.

Ove îl țintuiește ofensat cu privirea și își înfige demonstrativ arătătorul-lanternă-de-polițist în tejghea:

— Știu!

Vânzătorul dă din nou din cap:

— OK...

Din nou tăcere, asemănătoare celei dintre doi adversari care, ajunși la locul duelului, constată brusc că și-au uitat pistoalele acasă. Ove se uită îndelung la cutie, de parcă se așteaptă ca ambalajul să-i facă vreo mărturisire.

— Pe unde se scoate tastatura? mormăie el.

Vânzătorul își freacă palmele de marginea tejghelei și își mută stânjenit greutatea de pe un picior pe celălalt, așa cum fac de obicei angajații magazinelor când își dau seama că discuția va dura mult mai mult decât speraseră ei la început.

— Ăăă, păi n-are tastatură.

Ove ridică din sprâncene:

— Aha. Adică trebuie cumpărată separat sau ce? Și pe-al NAIBII de mulți bani, pesemne!

Vânzătorul își freacă din nou palmele și explică șovăind:

— Nu... adică... deci, computerul ăsta nu-i cu tastatură. Toate comenzile le faceți direct pe ecran.

Ove clatină obosit din cap, de parcă l-ar fi văzut pe vânzător lingând vitrina unui stand de înghețată:

— Bine, da' îmi trebuie tastatură, nu pricepi?

Vânzătorul oftează adânc, de parcă ar fi numărat cel puțin până la zece înainte să tragă aer în piept:

— OK. Înțeleg. Atunci vă recomand să cumpărați altceva. Un MacBook, de pildă.

Expresia de pe fața lui Ove nu-i deloc a unuia tocmai convins:

— Un mecbuc?

Vânzătorul încuviințează plin de speranță, de parcă tocmai ar fi reușit să ducă negocierile la bun sfârșit:

— Da.

Ove își încrețește gânditor fruntea:

— Ăsta-i unu' din ăla electronic de citit, de care vorbește toată lumea?

— Nu. Un MacBook e un... laptop. Cu tastatură.

— Aha, pufnește Ove imediat.

Vânzătorul încuviințează. Își freacă din nou palmele de tejghea:

— Da.

Ove se uită de jur împrejur. Scutură din nou cutia ușor:

— Și zici că-s bune?

Vânzătorul își afundă privirea în tejghea, părând că încearcă din răsputeri să nu-și sfâșie singur fața. Apoi deodată se însenin̦ează și un zâmbet i se lărgește pe chip:

— Știți ceva? Stați să văd dacă a terminat colegul cu clientul lui și v-arată el cum funcționează.

Ove se uită la ceas, apoi încuviințează morocănos:

— Haide odată! Că mai am și altele pe cap, nu pot să stau aici s-aștept toată ziua!

Vânzătorul dă frenetic din cap, dispare după tejghea și se întoarce în câteva clipe cu colegul. Omul pare foarte bucuros să ajute, se vede că n-a lucrat prea mult în branșă.

— Bună ziua! Cu ce vă pot fi de folos?

Ove își înfige arătătorul-lanternă-de-polițist în tejghea:

— Îmi trebuie un calculator.

Colegul nu mai pare la fel de bucuros. Se uită la celălalt vânzător cu o privire care dă de înțeles că o să-l facă să plătească pentru asta.

— Oook. Un „calculator“ ziceți... Atunci să-ncepem aici, la raftul cu portabile, spune vânzătorul, pe un ton deloc entuziast, întorcându-se spre Ove.

Ove îl fulgeră cu privirea:

— Pfff! Știu și eu ce-i aia „leptop“, fir-ar să fie! Nu trebuie să-i zici „portabil“.

Omul încuviințează înțelegător. În spatele lui, primul vânzător îi șoptește „io nu mai pot, mă duc în pauza de prânz“.

— Prânz, da, numai la mâncare vă stă mintea, pufnește Ove.

— Poftim? întreabă derutat colegul și se întoarce.

— P-R-Â-N-Z! silabisește Ove.

2

(Cu trei săptămâni înainte)
Un bărbat pe nume Ove face inspecție în cartier

Era șase fără cinci dimineața când Ove și pisica s-au întâlnit pentru întâia oară. Pisica nu l-a plăcut pe Ove deloc, de la bun început, iar sentimentul a fost reciproc.

Ove se trezise cu zece minute mai devreme, ca de obicei. Nu putea nicicum să-i înțeleagă pe oamenii care se trezeau târziu și dădeau vina pe ceas, că „n-a sunat". Ove nu avusese în viața lui ceas cu deșteptător. La șase fără un sfert se trezea și se ridica din pat.

Pusese de cafea, exact aceeași cantitate pe care el și nevastă-sa obișnuiau să o bea în fiecare zi, în cei aproape patruzeci de ani în care locuiseră în cartier. O măsură de cafea la o ceașcă de apă și încă una pentru cafetieră. Nici mai mult, nici mai puțin. În ziua de azi nu mai știe nimeni cum se face cafeaua ca la

carte. Și nici să scrie de mână nu mai știe lumea. Că acum totul se face cu calculatorul și espressor-ul. „Ce-o să se aleagă de-o societate în care oamenii nici să facă o cafea sau să scrie nu mai știu? Ce?“, se întreba Ove adesea.

În timp ce cafeaua ca la carte fierbea, Ove își pusese pantalonii și geaca bleumarin, își luase saboții de lemn, își băgase mâinile în buzunar, așa cum fac, de obicei oamenii de vârstă mijlocie care se așteaptă ca netrebnica de lume să îi dezamăgească. Apoi plecase în inspecție prin cartier. Ca în fiecare dimineață.

Când Ove ieșise afară, casele erau cufundate în tăcere și întuneric. Cum era și de așteptat... În cartierul ăsta nu catadicsea nimeni să se scoale mai devreme decât era nevoie, Ove o știa prea bine. Că nu mai locuiau acolo decât liber-profesioniști și tot felul de alți dubioși.

Pisica aștepta, cu un aer nonșalant, pe mijlocul aleii dintre case. Mă rog, vorba vine „pisica“. Avea doar jumătate de coadă și un singur ochi. Ici și colo îi lipseau petice de blană, ca și cum o jumulise careva. Nu prea se putea numi „pisică“ jigărita aia, și-a zis Ove.

A făcut câțiva pași apăsați spre ea. Pisica s-a ridicat. Ove s-a oprit. S-au măsurat din ochi, ca doi potențiali scandalagii într-un birt de țară seara târziu. Ove s-a

gândit să arunce cu un sabot în ea. Pisica părea că înjură că nu și-a adus și ea saboții, să contraatace.

— Zât! a strigat Ove, atât de brusc că pisica a tresărit și a făcut un salt înapoi.

Animalul a măsurat din ochi bărbatul de cincizeci și nouă de ani și saboții lui de lemn. Apoi le-a întors spatele și a luat-o la fugă. Ove putea să jure că pisica își rotise exasperată ochii în cap, înainte să o întindă.

„Lighioana!“ și-a zis și s-a uitat la ceas. Șase fără două minute. Mai bine se punea pe treabă, doar nu putea să lase o jigărită de mâță să-i întârzie inspecția. Frumos i-ar ședea?

Așa că a început să mărșăluiască spre parcare, pe aleea dintre șirurile de case, ca în fiecare dimineață. S-a oprit lângă panoul indicator care informa că traficul în zona rezidențială este interzis. A tras un șut zdravăn stâlpului. Nu că ar fi fost strâmb sau altceva, dar nu strică să verifici. Iar Ove e genul de om care verifică starea lucrurilor dându-le un șut.

Ajuns în parcare, s-a plimbat înainte și înapoi de-a lungul tuturor garajelor și a controlat dacă fusese vreo spargere în timpul nopții sau dacă nu cumva vreo bandă de vandali dăduse foc vreunuia. Nu că s-ar fi întâmplat vreodată așa ceva la ei în cartier. Dar Ove nu sărise peste nici o inspecție vreodată. A smucit de trei ori ușa propriului garaj, unde stătea parcat Saab-ul. Exact ca în fiecare dimineață.